
JAARVERSLAGGEVING **2019**

Stichting tot het verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde
Grondslag

te ARNEMUIDEN

Arnhem, 3 juni 2020

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2019	29
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	29
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019	30
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	30
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019	31
GRONDSLAGEN	32
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS	35
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	38
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	41
WNT	42

OVERIGE GEGEVENS

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	44
CONTROLEVERKLARING	46

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE JOOS VAN LARENSCHOOL	52
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE STICHTING	53

ONDERTEKENING

Naam

Handtekening

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Joos van Larenschool

Bestuursverslag 2019

Voorwoord

Met veel genoegen presenteren wij u het bestuursverslag over het jaar 2019 van de Joos van Larenschool..

In dit bestuursverslag willen we alle belanghebbenden en belangstellenden, vooral de ouders van de kinderen op school, met wie we samen de kinderen opvoeden en toerusten, informeren over datgene wat de school het afgelopen jaar heeft gedaan.

In een bestuursverslag kan dat natuurlijk niet op het niveau van uw kind, daar zijn bijvoorbeeld de contactavonden of luistergesprekken voor. Maar u zal er in hoofdlijnen aantreffen wat we konden betekenen voor de kinderen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd. Daarnaast geeft dit verslag een inzicht in de meer zakelijke, financiële kant van de school.

Ook in 2019 zijn de ontwikkelingen op het onderwijsgebied doorgegaan. We merken dat er landelijk steeds meer aandacht komt voor toerusting en vorming van kinderen. Dat is aan de ene kant gunstig, omdat onze scholen meer zijn dan een 'leerfabriek'. Wij proberen onze kinderen te vormen naar Gods Woord. Aan de andere kant geeft dat ook spanning als een vooral seculiere neoliberale overheid steeds meer en meer invloed wil hebben op de inhoud van het onderwijs.

Naast het vormen en toerusten van de kinderen moeten we natuurlijk ook steeds het kernpunt van ons onderwijs aandacht blijven geven, namelijk het onderwijzen van de kinderen. Niet alleen in het rekenen of de taalles, maar ook bij de zaakvakken.

Het allerbelangrijkste onderwijs is echter het onderwijs in Gods Woord. Dat dit onderwijs ook in het jaar 2019 gegeven mocht worden, is genade. Wij hoeven gelukkig niet voor de vrucht op dat werk te zorgen, daar zorgt de Heere zelf voor!

We willen allen die het afgelopen jaar betrokken waren bij de school, mede namens het toezichthoudend bestuur, heel hartelijk bedanken voor de getoonde inzet.

Algemeen directeur,

Schooldirecteur,

B.W. de Leeuw

P. Meulmeester

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave.....	3
1. Inleiding.....	4
2. School en Bestuur.....	5
2.1. Schoolgegevens.....	5
2.2. Bestuursstructuur.....	5
2.3. Bovenschools management.....	6
2.4 Ontwikkeling aantal leerlingen.....	7
3. Verantwoording Toezichthouders.....	9
Bestuur.....	9
Governance.....	9
Algemeen toezicht.....	9
Specifiek toezicht.....	10
Bestuursevaluatie.....	10
Toegankelijkheid en toelatingsbeleid.....	10
Besluit.....	10
4. Verantwoording Adviesraad.....	11
5. Beleid van de school.....	12
5.1 Missie en visie.....	12
5.2 Identiteit.....	12
5.3 Beleidsuitgangspunten.....	12
5.4 Kwaliteitszorg.....	12
5.5 Realisatie doelen en vooruitblik.....	13
5.5.1 Identiteit.....	13
5.5.2 Onderwijs.....	13
5.5.3 Personeel en organisatie.....	16
5.5.4 Communicatie.....	17
5.5.5 Huisvesting.....	17
5.6 Maatschappelijke thema's.....	18
6. Financieel beleid.....	19
6.1. Financiële analyse.....	19
6.2. Realisatie doelen.....	21
6.3. Prestatiebox en werkdrukgeden.....	22
6.4. Treasurymanagement.....	23
6.5. Continuïteitsparagraaf.....	23

1. Inleiding

In dit bestuursverslag wordt aandacht besteed aan de financiële activiteiten van de Stichting tot het verstrekken van onderwijs op gereformeerde grondslag uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Arnhemuiden in het jaar 2019. De valuta in dit bestuursverslag is de Euro. De jaarrekening 2019 is opgesteld door de VGS te Ridderkerk. Deze jaarrekening is gecontroleerd door het accountantskantoor Van Ree Accountants. Onder het bevoegd gezag van genoemde stichting, bevoegd gezag nr. 30145 valt de Joos van Larenschool.

Dit bestuursverslag geeft inzicht aan alle belanghebbenden bij de school over de in 2019 behaalde resultaten in relatie tot de gestelde doelen. Er wordt weergegeven welke doelen gehaald zijn en welke soms niet gehaald zijn en waarom. Ook wordt een korte vooruitblik gegeven naar het jaar 2020.

Het bestuursverslag is opgedeeld in een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 2 gaat over de school- en bestuursgegevens. Hoofdstuk 3 en 4 geven de verantwoording weer van het toezichthoudend bestuur respectievelijk de adviesraad. In hoofdstuk 5 gaat het uitvoerend bestuur in op het gerealiseerde beleid van de school op de gebieden identiteit, onderwijs, personeel en organisatie, communicatie en huisvesting. Omdat bij het bestuursverslag de jaarrekening gepresenteerd wordt, wordt aan het financiële beleid een apart hoofdstuk gewijd. Het financiële beleid is beschreven in hoofdstuk 6, vergezeld van een analyse van de jaarrekening en een analyse van mogelijke risico's. In dit hoofdstuk is ook de continuïteitsparagraaf opgenomen, met de gegevens die de Minister verplicht stelt als het gaat om de continuïteit van de school.

2. School en Bestuur

2.1. Schoolgegevens

Naam school	: Joos van Larenschool
Brinnummer	: 00IM
Administratienummer	: 30145
Juridische structuur	: de rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichtingsvorm
Inschrijving KvK	: 41114032, Kamer van Koophandel, Zuidwest-Nederland

2.2. Bestuursstructuur

Het toezichthoudend bestuur (TB) van de stichting is ultimo 2019:

Voorzitter:	dhr. L. Zandijk
Vice Voorzitter:	dhr. M.P. Kole
Secretaris:	dhr. A. M. Weststrate
1e Penningmeester:	dhr. H.L.M. Meulmeester
Overige leden:	dhr. H. van Klinken (algemeen adjunct)
	dhr. M. Dieleman
	dhr. M. Houmes
	dhr. J. Meulmeester
	dhr. A. Wondergem

De volgende veranderingen hebben in 2019 plaatsgevonden binnen het TB:

- Beëindigd lidmaatschap:

J. Verhage	26-06-2019
M.J. Kole	17-10-2019
- Nieuw lidmaatschap:

M. Houmes	19-12-2019
-----------	------------

Vanuit het TB is om identiteitsredenen een personeelscommissie gevormd. Deze commissie bereidt de benoemingen van het personeel voor nadat het uitvoerend bestuur een voordracht heeft gedaan.

De school wordt geleid door een gemandateerd uitvoerend bestuur, c.q. directie, deze is ultimo 2019:

Algemeen directeur: ir. B.W. de Leeuw
Schooldirecteur: P. Meulmeester

Er zijn in 2019 geen veranderingen opgetreden in het uitvoerend bestuur.

Aan de school is een adviesraad verbonden. In 2018 heeft meer dan 2/3 deel van de ouders opnieuw ingestemd met het hebben van een adviesraad in plaats van een volledige medezeggenschapsraad. In de adviesraad hebben 2 ouders en 2 personeelsleden zitting. Het verslag van de adviesraad vindt u in hoofdstuk 4.

De school voldoet aan de ANBI regeling. Informatie: <https://vbso.nu/taken/anbi-groepsbeschikking/> en www.joosvanlarenschool.nl

De school is voor passend onderwijs aangesloten bij het Reformatorisch Samenwerkingsverband Passend Onderwijs voor primair onderwijs: Berséba. Via de directie overleggen van Berséba heeft de school invloed op het beleid van Berséba in de regio. In 2019 is voor Berséba het schoolondersteuningsprofiel vernieuwd. Er zijn geen verdere ontwikkelingen bij Berséba te melden.

2.3. Bovenschools management

Het bestuur van onze Stichting is – met nog 6 andere schoolbesturen - aangesloten bij het *Coöperatief Verband van Christelijke Scholen op Gereformeerde Grondslag regio Zuid-West Nederland W.A.* De coöperatie is in 2006 opgericht om bovenschools management te verzorgen bij de aangesloten leden. De directeur van de coöperatie functioneert als algemeen directeur en uitvoerend bestuurder op de 7 aangesloten scholen.

Vanuit het toezichthoudend bestuur zijn twee leden afgevaardigd naar het coöperatiebestuur en één lid naar de Algemene Ledenvergadering van de coöperatie. Het coöperatiebestuur is werkgever van de algemeen directeur. Het toezichthoudend bestuur heeft directe (maar wel gedeelde) zeggenschap over het takenpakket en het functioneren van de algemeen directeur. De algemeen directeur is integraal eindverantwoordelijk voor de school. Ook houdt hij zich bezig met nieuwe ontwikkelingen die op de scholen afkomen.

De vertegenwoordigers van het toezichthoudend bestuur richting de coöperatie zijn:

Algemene Ledenvergadering: M.P. Kole
 Coöperatiebestuur: H. van Klinken
 A. Weststrate

De kosten van de coöperatie worden omgeslagen over de leden van de coöperatie (de schoolbesturen). Dit gebeurt op grond van een vaste voet en een bedrag per leerling. Het resultaat van de coöperatie over het jaar gezien is altijd nihil.

Het is de verwachting dat de coöperatie per 1 augustus 2020 wordt uitgebreid met de Koningin Julianaschool te St. Philipsland. Dit is de achtste school die aangesloten is bij de coöperatie.

TOEZICHTHOUDEND BESTUUR		
Naam	Nevenfunctie(s)	B/O*
L. Zandijk <i>1^e voorzitter</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Engineer bij Damen Schelde Naval Shipbuilding te Vlissingen - Kerkenraadslid (ouderling) GGiN te Arnhem - Voorzitter van de commissie Contact Studerenden en Kerkenraad 	B O O
M.P. Kole <i>2^e voorzitter</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Accountmanager Zakelijke Relaties bij de Rabobank Oosterschelde te Rotterdam - Kerkenraadslid (diaken) GGiN te Arnhem - Quaestor Classis Zuid GGiN - Afgevaardigde ALV Coöperatief verband van Christelijke scholen op Gereformeerde Grondslag regio Zuid-West Nederland W.A. 	B O
A. M. Weststrate <i>1^e secretaris</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Docent/projectleider Calvijn College - Jongerenwerker JARZ - Bestuurslid SGP Middelburg - Bestuurslid van het Coöperatief verband van Christelijke scholen op Gereformeerde Grondslag regio Zuid-West Nederland W.A. 	B O O O
M. Dieleman <i>2e secretaris</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Leerkracht aan de Ds. D. L. Aangeenbrugschool, Terneuzen - Bezorger Reformatorisch Dagblad (met gezin) - Lid GBS-comité Middelburg-Vlissingen 	B B O
H.L.M. Meulmeester <i>1e penningmeester</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Assistent-accountant bij Pekaar & Partners Accountants en Belastingadviseurs in Middelburg - Penningmeester bij Scoutinggroep Baden Powell in Arnhem 	B O
H. van Klinken <i>Algemeen Adjunct</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Kerkenraadslid (ouderling/scriba) GGiN te Middelburg - Bestuurslid van het Coöperatief verband van Christelijke scholen op Gereformeerde Grondslag regio Zuid-West Nederland W.A. 	O O

J. Meulmeester	<ul style="list-style-type: none"> - Directeur/eigenaar Timmerbedrijf Meulmeester - Directeur/eigenaar J&B KASTEN - Schutse boekwinkeltje - Huisvestingscommissie Joos van Larenschool - Onderhoudscommissie kerk 	<ul style="list-style-type: none"> B B O O O
A. Wondergem	<ul style="list-style-type: none"> - Kerkenraadslid (ouderling) GGiN te Arnemuiden 	<ul style="list-style-type: none"> O
M. Houmes	<ul style="list-style-type: none"> - Finance Manager bij Symach BV - Fractie-assistent SGP Middelburg 	<ul style="list-style-type: none"> B O

UITVOEREND BESTUUR

Naam	Nevenfunctie(s)	B/O*
B.W. de Leeuw <i>Algemeen directeur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Vice-voorzitter raad van Toezicht RefSVO - Vertrouwenspersoon Ds. Joannes Beukelmanschool en Ds. Petrus van der Veldenschool - Voorzitter Landelijk Directieberaad - Lid Regionale Commissie Zeeland van Berséba - Bestuurslid Stichting Meer personeel in het Primair en Voortgezet Onderwijs - Lid 4 mei comité Alblasserdam 	<ul style="list-style-type: none"> O O O O O O
P. Meulmeester <i>Schooldirecteur</i>		

* *Bezoldigd (B)*

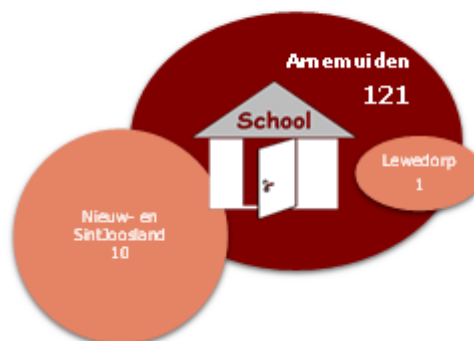
* *Onbezoldigd (O)*

2.4 Ontwikkeling aantal leerlingen

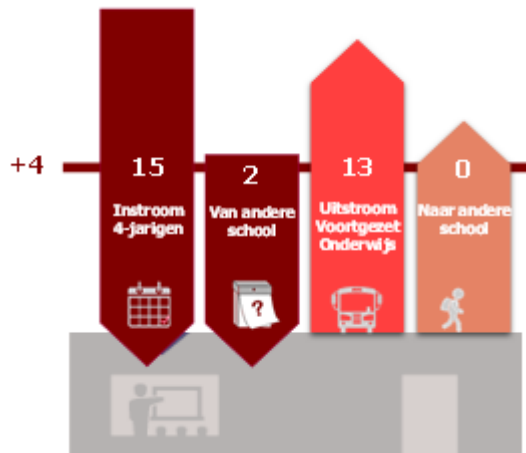
Hierbij is het leerlingaantal weergegeven vanaf 2014 tot en met de prognose 2023. Dit overzicht is afkomstig uit de begroting 2020 en geeft het leerlingverloop goed weer. Het leerlingenaantal is t/m 2019 flink gestegen. Het leerlingaantal was op de teldatum (1-10-2019): 129. De schoolweging is in 2019 vastgesteld op 32,2. Voor de nabije toekomst wordt een daling voorzien van ons leerlingenaantal.

Uit welke woonplaats komen de leerlingen?

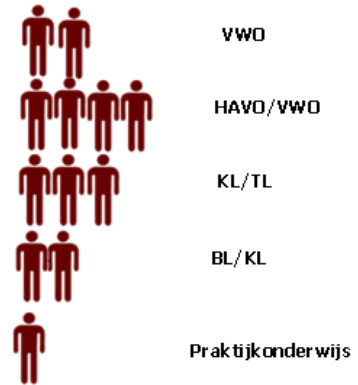
Peildatum 1 oktober 2019

Instroom en uitstroom leerlingen 2019

In 2019 vertrokken onze leerlingen naar de volgende vormen van VO

3. Verantwoording Toezichthouders

Bestuur

Het toezichthoudend bestuur (TB) heeft in 2019 vijf maal vergaderd. De samenstelling van het TB is als volgt gewijzigd: Teruggetreden zijn Dhr. J. Verhage en Dhr. M.J. Kole. Dhr. M. Houmes is toegetreden als toezichthouder.

Het TB is onbezoldigd en werkt op vrijwillige basis. Het TB heeft een 1^e en 2^e voorzitter, 1^e en 2^e secretaris en 1^e en 2^e penningmeester benoemd.

Als (gedeelte) werkgever van het uitvoerend bestuur is er in het afgelopen jaar op toegezien dat het uitvoerend bestuur niet hoger is bezoldigd dan in de WNT is weergegeven.

Governance

Het TB heeft in 2017 de nieuwe Code Goed Bestuur van de PO-raad overgenomen. Daarbij zijn volgens de mogelijkheid die artikel 3 geeft een aantal veranderingen aangebracht:

- In de Opdracht van de school is als eerste toegevoegd: *Ieder kind wordt onderwezen in Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften om te bereiken dat kinderen hun taak en opdracht in kerk, gezin en samenleving kunnen vervullen naar de eis van Gods Woord;*
- Het maximaal aantal termijnen voor toezichthouders is geschrapt;
- Er is overleg met toezichthouders over nevenfuncties van het bestuur i.p.v. instemming;
- De evaluatie van het toezichthoudend bestuur is eens per twee jaar i.p.v. eens per jaar.

De bovenstaande veranderingen zijn aangebracht in verband met de grootte van de school. Het schrappen van de instemming voor nevenfuncties heeft vooral betrekking op bestuursleden die een ambt (gaan) bekleden.

De belangrijkste betrokkenen bij de school zijn de ouders. Zij worden door het uitvoerend bestuur c.q. de directie op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen in de school. Het TB communiceert vooral via de ouderavond, via een bijdrage in elke schoolkrant en via dit bestuursverslag.

Algemeen toezicht

Het TB houdt toezicht op het functioneren van het bestuur. Dit doet zij vooral door het vaststellen van meerjarige richtinggevendende (strategische) uitspraken, die leiden tot bestuurlijke interpretatie in de vier beleidsplannen van de school. In 2019 zijn het Schoolplan en het Beleidsplan personeel en organisatie vernieuwd en voor de komende vier jaren door het TB goedgekeurd.

De uitvoering van de plannen wordt door het uitvoerend bestuur vastgelegd in twee bestuursrapportages (buraps), een over het eerst halfjaar en een over het tweede halfjaar. Daarin verantwoordt het bestuur zich naar de toezichthouders. Uit de buraps zijn geen buitengewone risico's naar voren gekomen en ook uit andere externe bronnen blijken geen extra risico's. Op 12 maart heeft er een bezoek van de Inspectie van het Onderwijs plaatsgevonden. Daarbij is een delegatie van het TB betrokken geweest. Naast de interne en externe informatie die het TB tot zich neemt, heeft het TB ook schoolbezoeken afgelegd. In een frequentie van vier maal per jaar bezoeken toezichthouders en kerkenraadsleden de klassen. Diverse groepen worden bezocht en er vindt een kort gesprek plaats met de leerkrachten, waarin het TB toetst of de identiteit van de school voldoende gestalte krijgt in de lessen en of de informatie van het bestuur consistent is met die van de medewerkers. Vanuit deze bezoeken is geconstateerd dat de identiteit voldoende doorwerkt in de lessen en dat het bestuur een getrouwe weergave heeft gegeven van de ontwikkelingen binnen de school.

Daarnaast is in het afgelopen jaar de begroting 2020 goedgekeurd, evenals de jaarrekening 2018 inclusief het bestuursverslag. Daarbij is specifiek de rechtmatigheid en doelmatigheid vastgesteld, met in achtname van de informatie uit het accountantsrapport. De accountant is in oktober 2019 opnieuw voor een jaar benoemd door het toezichthoudend bestuur. Voor zover mogelijk is nagegaan of wettelijke veranderingen in de school zijn geïmplementeerd.

Specifiek toezicht

Door het vertrek van een leerkracht kort voor de zomervakantie is een vacature ontstaan. Deze kon niet vervuld worden vanwege het ontbreken van sollicitanten. Met het UB nagedacht over het vervullen van deze vacature vanuit het bestaande personeelsbestand. Prioriteit daarbij was dat lessen doorgang konden vinden. In goed overleg is besloten om een onderwijsassistent en 2 leerkrachten in opleiding in te zetten. De twee leerkrachten in opleiding hopen hun studie in 2020 af te ronden.

Het TB heeft in haar vergaderingen met een afvaardiging van het uitvoerend bestuur diverse malen als klankbord gefunctioneerd. Daarbij is ondersteuning gegeven aan het uitvoerend bestuur en zijn beleidsadviezen meegegeven. Uitgangspunt daarbij is de BURAP. Er is een aantal malen van gedachten gewisseld over de hoge werkdruk van het personeel. De werkdruk is mede veroorzaakt door inzet van leerkrachten in opleiding. De advisering van het TB en het beschikbaar stellen van middelen heeft bijgedragen aan taakverlichting voor personeel.

Als werkgever van de schooldirecteur is samen met de algemeen directeur een functioneringsgesprek / beoordelingsgesprek gehouden. Daaruit kwamen geen bijzonderheden.

Alle informatie overziende concludeert het TB over 2019 dat het uitvoerende bestuur zich houdt aan de richting die aangegeven is door de toezichthouders in de Bestuurlijke Beleidsdocumenten en dat de baten daartoe rechtmatig zijn verworven en de lasten rechtmatig en doelmatig zijn besteed.

Bestuursevaluatie

Het TB heeft in 2018 een evaluatie gehouden met het uitvoerend bestuur en binnen het toezichthoudend bestuur. De uitkomsten ervan zijn weergegeven in het jaarverslag over 2018. In 2020 vindt de volgende evaluatie plaats.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De school heeft een gesloten toelatingsbeleid. Dat betekent dat alleen die ouders hun kind aan mogen melden, die de grondslag van de school van harte onderschrijven en naleven.

Ouders kunnen hun kinderen aanmelden bij de school. Bij het eerste kind ontvangen de ouders bezoek van de schooldirecteur. De ouders tekenen daarna de identiteitsverklaring. Dit geldt niet voor de kinderen van het gezin die daarna op school komen. In 2019 zijn drie gezinnen toegelaten tot de school.

Besluit

Het is een niet genoeg te waarderen voorrecht om een school te hebben waar leerlingen identiteitsgebonden onderwijs krijgen wat aansluit bij hun gezinscultuur. In een maatschappij die voortdurend aan verandering onderhevig is, vormt dit een stabiele basis voor de opleiding en vorming van de kinderen. Ons past dankbaarheid richting de overheid die hiervoor de mogelijkheden geeft. Bovenal zijn we God de Heere erkentelijk voor alles wat Hij ons hierin nog geeft. Dat Hij die de leerkrachten, UB en TB in het afgelopen jaar de krachten gegeven heeft, het ook nog zal willen doen voor het komen de jaar. Dat we maar (dagelijks) zouden mogen leren: *'want zonder Mij kunt gij niets doen'* (Joh. 15:5b). Dat geldt namelijk voor zowel de kinderen als voor de leerkrachten en het bestuur.

Het onderwijs is er op gericht om de kinderen voor te bereiden voor het vervolgonderwijs, en daarna een ieder een plaats te verkrijgen in de maatschappij. De samenvatting van Gods Wet is, God lief te hebben boven alles, en onze naaste als onszelf, de volmaakte vervulling van die wet is de Heere Jezus Christus. Dat is die enige Naam die onder de hemel gegeven is waardoor wij moeten zalig worden. Handelingen 4:12: *'En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden.'* Dat op school zo Gods Woord de hoogste plaats mag innemen en het welzijn van de kinderen gezocht in het licht van de eeuwigheid. Genade te verkrijgen dat is de ónmisbare voorbereiding die nodig is voor de eeuwigheid, voor ons en onze kinderen. En dat de HEERE dat nog uit vrije genade zou willen geven, tot verheerlijking van Zijn Naam, en uitbreiding van Zijn Koninkrijk! Het koninkrijk van God is een eeuwig en geestelijk koninkrijk wat nooit vergaat. Psalm 102:13 *'Maar Gij, HEERE, blijft in eeuwigheid, en Uw gedachtenis van geslacht tot geslacht.'*

Namens het toezichthoudend bestuur,

Voorzitter,

Secretaris,

L. Zanajk

A.M. Weststrate

4. Verantwoording Adviesraad

De AR bestaat uit de volgende leden:

- Jonathan Luiten (voorzitter)
- Sandra Marijs
- Hanneke Nijse (secretaresse)
- Evert Verhelst (2^e voorzitter)

In 2019 heeft de AR 3 keer vergaderd, twee keer voor de zomervakantie en een keer in het najaar.

Er zijn geen wijzigingen in de leden van de adviesraad.

De vergaderingen verliepen prettig, ieder had voldoende inbreng. Op alle punten, waar we om advies gevraagd zijn, hebben we positief gereageerd.

Aan de orde kwamen onder andere het rouwprotocol, het mediabeleid, het bestuursverslag over 2018, het formatieplan en het schoolplan.

Twee leden van de adviesraad hebben een gesprek gehad met de onderwijsinspectie, de andere twee leden zijn naar een gedeelte van een vergadering van het TB geweest. Op beide kijken we positief terug, de inhoud van beide bezoeken hebben we met elkaar gedeeld. Op de laatste vergadering van het jaar hebben 2 bestuursleden een gedeelte van de vergadering bijgewoond. Tijdens dit gesprek hadden we het onder andere over de schoolbezoeken van het bestuur.

Elke vergadering gaf de directeur informatie over de lopende zaken op school. Naar aanleiding daarvan bespraken we het aantal peutermorgens en de moeite die het kost om overreetsmoeders te vinden.

Namens de adviesraad,

voorzitter,

J. Luiten

secretaresse,

M. J. Nijse-Boogaard

5. Beleid van de school

5.1 Missie en visie

De Stichting is opgericht voor onbepaalde tijd bij notariële akte en stelt zich ten doel: het verstrekken van reformatorisch onderwijs overeenkomstig de hierna genoemde grondslag.

Onze missie is een schoolorganisatie te zijn waarin (ook op de langere termijn) onderwijs wordt gegeven op een dusdanige manier dat onze identiteit doorwerkt en gezien wordt in het gegeven onderwijs en waarin onze kinderen vanuit deze identiteit optimaal worden voorbereid voor het werken en leven in een sterk geseculariseerde samenleving.

Onze school draagt er zorg voor, de haar toevertrouwde kinderen in overeenstemming met Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften te leiden, te vormen en hulp te verlenen en legt mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs. Zij hoopt hiermee te bereiken dat de kinderen hun taak en opdracht in kerk, gezin en maatschappelijke samenleving zoeken te vervullen naar de eis van Gods Woord.

De school heeft een gesloten toelatingsbeleid, alleen kinderen van ouders die de grondslag ondertekenen, worden toegelaten.

5.2 Identiteit

Het onderwijs op onze school is gegrond op de Bijbel en de Drie formulieren van Enigheid. Vandaaruit leren we de kinderen in deze wereld te staan.

Dat betekent dat we niet alleen elke dag minimaal een half uur inruimen voor godsdienstonderwijs (Bijbelverhaal, leren van psalmen en vragen en antwoorden uit de Catechismus), maar dat we heel ons onderwijzen en opvoeden funderen op de Bijbelse waarden en normen, waardoor die waarden en normen worden overgedragen op de kinderen.

5.3 Beleidsuitgangspunten

Ons uitgangspunt is dat onderwijs en opvoeding onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn. Ons onderwijs sluit aan op en ligt in het verlengde van de opvoeding in het gezin. Voor ons is de driehoek *gezin – kerk – school* erg belangrijk. Als school rusten we onze leerlingen toe voor de toekomstige deelname aan de samenleving vanuit het perspectief dat de mens geschapen is om tot Gods eer te leven.

In ons onderwijs heeft de leerkracht een centrale rol. Hij of zij dient identificatiefiguur te zijn, draagt kennis over en begeleidt leerlingen bij het proces van het zich eigen maken van kennis en kunde. Hij of zij heeft daartoe zowel pedagogische als didactische kwaliteiten.

We vinden het belangrijk dat leerlingen leren samenwerken en dat elke leerling op zijn eigen niveau kan functioneren en presteren. We zijn het als reformatorische school aan onze grondslag verplicht kwalitatief goed onderwijs te bieden. Dit wordt niet alleen gemeten naar resultaten, maar ook naar het welbevinden van de leerlingen.

5.4 Kwaliteitszorg

De school heeft een werkend kwaliteitssysteem. Vanuit de richtinggevende uitspraken van de toezichthouders zijn er door het bestuur specifieke bepalingen opgesteld. Van daar uit zijn voor de niet onderwijsgebieden prestatie indicatoren benoemd. Op onderwijsgebied wordt gewerkt met het programma *Mijnschoolplan.nl* en de daaraan verbonden WMK-lijsten. Dit is terug te vinden in de bestuurlijke beleidsdocumenten (strategisch niveau) en de beleidsplannen (Schoolplan, Beleidsplan Personeel en Organisatie, Financieel Beleidsplan en Huisvestingsbeleidsplan). Op alle gebieden worden gerapporteerd door middel van twee bestuursrapportages per

jaar. De eerste bestuursrapportage legt de nadruk op onderwijs, de tweede meer op de bedrijfskundige kant van de school. In de paragraaf 5.5 en 6.2. wordt gerapporteerd over de gestelde doelen in de genoemde beleidsplannen.

In 2019 is de school overgegaan van het onderwijskundig kwaliteitsinstrument *Integraal* naar *WMK*. Ook is in 2019 het beleidsplan Personeel en Organisatie vernieuwd. Voor de komende jaren staat er geen structuurwijziging van de kwaliteitszorg op het programma.

5.5 Realisatie doelen en vooruitblik

Om u inzicht te geven in de werkzaamheden van de school in het jaar 2019 is voor de beleidsonderdelen identiteit, onderwijs, personeel en organisatie, communicatie en huisvesting hieronder kort weergegeven welke ontwikkelingen hebben plaatsgehad en in hoeverre de gestelde doelen gehaald zijn. De doelen zijn vanuit het strategisch beleid door het bestuur vertaald in vier beleidsplannen, het schoolplan, het beleidsplan personeel en organisatie, het huisvestingsplan en het financieel beleidsplan. Naast deze verantwoording aan de achterban wordt tweemaal per jaar verantwoording afgelegd aan het toezichthoudend bestuur via een bestuursrapportage (burap). De financiële ontwikkelingen zijn beschreven in paragraaf 6.3. Voor de plannen in 2020 en verder verwijzen we u naar de Meerjarenbegroting 2020.

5.5.1 Identiteit

De Bijbellessen vinden vrijwel altijd op de volgende manier plaats: de leerkracht vraagt terug naar de vorige vertelling. Vervolgens volgt de Bijbelvertelling. Als afsluiting mogen er vragen gesteld worden. Een enkele keer geeft de leerkracht een Bijbellesles. Samen met de kinderen neemt de leerkracht het Bijbelgedeelte door. Vaak is er dan een verwerking d.m.v. een vragenblad.

In de groepen 1 t/m 6 wordt wekelijks een psalmvers aangeleerd. In groep 5 t/m 8 wordt wekelijks een les uit Namen en Feiten geleerd. In groep 7/8 wordt wekelijks een gedeelte van de Catechismus aangeleerd.

Tijdens de overige lessen besteedt de leerkracht regelmatig aandacht aan Bijbelse zaken als schepping, verwondering, respect, eerlijkheid, etc. In 2019 is er opnieuw nadrukkelijk aandacht gegeven aan seksuele vorming en een goed pedagogisch klimaat.

De Bijbelvertellingen zijn in overeenstemming met de grondslag van de school. De Bijbelse boodschap wordt aan het hart van de kinderen gelegd. Er wordt jaarlijks bij elk lesgevend personeelslid minimaal een Bijbelles bijgewoond door de toezichthouders waarover zij tevreden zijn.

Van alle leerlingen op school hebben de ouders de identiteitsverklaring ondertekend.

De schooldirecteur heeft met alle (toekomstige) ouders een gesprek m.b.t. de toelating op de school waarbij het aspect identiteit nadrukkelijk aan de orde komt.

5.5.2 Onderwijs

In 2019 nam het inspectiebezoek en de voorbereidingen daarop een grote plaats in. Ook het disfunctioneren en uiteindelijk het niet verlengen van een contract van een leerkracht heeft veel impact gehad voor de kinderen, ouders, betrokken personeelsleden en directie. De formatie voor het schooljaar 2019-2020 kwam moeizaam tot stand. Verder is er veel tijd besteed voor het ontwikkelen van het nieuwe schoolplan 2019-2023 en het SchoolOndersteuningsProfiel.

Alle uitslagen van de Cito toetsen worden geanalyseerd door de IB-er en leerkrachten. Ook de schoolbegeleider kijkt jaarlijks hierin mee. Op basis daarvan worden acties ondernomen zoals RT, extra uitleg in de klas, extra onderzoek en bespreking met schoolbegeleider e.d. Op groepsniveau worden de resultaten besproken met de directie.

De score van de Centrale Eindtoets is in het jaar 2018-2019 opnieuw boven de inspectienorm en het landelijk gemiddelde:

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Landelijk gem.	534,6	534,9	534,6	535,1	534,9	535,7
Schoolgem.	537,6	535,0	536,1	532,4	536,9	536,6

Jaarlijks wordt de toets geanalyseerd en met de leerkracht worden afspraken gemaakt om het onderwijs hierop aan te passen.

In het schooljaar 2018-2019 zijn voorbereidingen gedaan op het invoeren van een aantal nieuwe methoden m.i.v. het schooljaar 2019-2020:

Taal: methode TaalActief voor de groepen 6 t/m 8.

Taal: methode TaalOceaan voor groep 3.

Geschiedenis: Vertel het door voor groep 6 t/m 7.

Nieuwe methoden zijn erg belangrijk. De taalmethode van groep 3 was verouderd. De nieuwe taalmethode voldoet weer aan de nieuwste onderwijsinzichten. Er ligt een sterke nadruk op technisch lezen. Er is sprake van een thematische aanpak en de methode sluit goed aan op de methode TaalActief die we in groep 4 t/m 8 gebruiken. Met de invoering van TaalActief in groep 6 t/m 8 is deze methode nu schoolbreed ingevoerd. Het niveau van deze methode is best wat hoger dan de oude methode TaalFontein.

Ook de geschiedenismethode is vernieuwd. De leerling boeken zijn erg aantrekkelijk, er is sprake van minder tekst in het boek, meer ruimte voor vertellingen door de leerkracht. Ook is de Canon van Nederland in de methode verwerkt en de periode na 1980 is in de methode opgenomen.

Het vak Engels wordt schoolbreed gegeven van groep 1 t/m groep 8. Het is een vak en we werken met een methode. Daarnaast gebeuren er extra dingen zoals het zingen van liedjes, lezen van teksten e.d. In 2020 gaan we alle afspraken evalueren. Het is belangrijk dat er een doorgaande lijn is en blijft.

De uitslag van het inspectiebezoek was naar tevredenheid. We hebben veel gehad aan het onderzoek, we herkennen de school in het verslag en de aandachtspunten zijn helder. Het tijdstip van het bezoek was ook gunstig omdat we daarna met het maken van het nieuwe schoolplan zijn begonnen.

Op alle onderdelen wordt een voldoende gescoord. Kern van het rapport: de aanwezige kwaliteit versterken door een verdiepingsslag te maken.

Aandachtspunten:

- Onbevoegde leerkrachten: Daar is aan de ene kant echt begrip voor. Wel staat formeel vermeld: z.s.m. oplossen of een plan van aanpak maken. Het plan van aanpak is akkoord voor de inspectie.
- Zorgstructuur is goed maar er kan een verdiepingsslag plaatsvinden: doelen concreter formuleren en prioriteren. Dat maakt de evaluatie ook beter.
- Didactisch handelen: ook hier kan een verdiepingsslag komen: Wat is een goede les? Wanneer passen we het DI-model toe en hoe? Activerende werkvormen toepassen om motivatie en betrokkenheid te verhogen.
- Handboek schoolafspraken actualiseren: alle veranderingen van de laatste jaren hierin vastleggen en bijhouden.

Didactisch handelen, activerende werkvormen.

Met het personeel is gesproken over de aandachtspunten van de inspectie hierover, manieren om dit goed vorm te geven en actiepunten. Tijdens de personeelsvergadering hebben we hier elke keer stappen in genomen. Tijdens de lesbezoeken hebben we goede dingen gezien op dit gebied. Het is echt mogelijk om binnen de lessen meer activerende werkvormen in te zetten. Dit wordt verder uitgebouwd in 2020. Kinderen en leerkrachten moeten er aan wennen. De meerwaarde is dat alle kinderen geactiveerd worden tijdens de uitleg doordat ze de manier van oplossen van een som moeten uitleggen aan de ander. Kinderen leren meer van elkaar. De leerkracht kan observeren en indien nodig bijsturen en klassikaal nabespreken. Het is de bedoeling om deze werkvormen binnen de manier van lesgeven in te zetten dus de uitleg van de leerkracht blijft centraal staan.

Taalaanbod.

Begin 2020 laten we ons bijpraten door het KOC en DE over het taalaanbod op school. Doen we de goede dingen? Waar liggen aandachtspunten? Moet er meer aandacht komen voor woordenschat als voorwaarde voor goed begrijpend lezen? Er is nu een CITO toets woordenschat ingevoerd om te kijken hoe de kinderen op dit gebied scoren. De zaken die daaruit komen worden dan het volgende schooljaar verder opgezet. Daarnaast wordt er samen met de andere scholen in Arnemuiden een plan ingediend bij de gemeente Middelburg voor subsidie onderwijsachterstandenbeleid. Waarschijnlijk komen bovengenoemde vragen hier ook terug maar dan specifiek gericht op het kleuteronderwijs.

Leerlingenzorg

Het verbeteren van de plannen voor de zorgleerlingen is gestart. Het personeel is daar op voorbereid en na de CITO toetsen in januari 2020 gaan ze daar concreet mee aan de slag. Als er een betere analyse plaats vindt kunnen er ook concretere doelen gesteld worden en kan er vervolgens gericht gewerkt worden aan deze doelen. Ook de opzet van Rt. (extra hulp en uitleg) voor de kinderen wijzigt. We proberen zoveel mogelijk Rt. in de klas te geven en de leerkracht maakt zelf een plan hoe hij de Rt. ingericht wil hebben.

De kleutergroep verlenging blijft binnen de norm van 12%.

Het aantal doublures in de groepen 3-8 blijft binnen de norm van 3%.

Het percentage leerlingen in groep 8 van 12 jaar en ouder blijft binnen de (door de Inspectie gehanteerde) norm van 5%.

Het percentage leerlingen dat aan het begin van het derde jaar in het VO op of boven het door de basisschool verwachte niveau presteert ligt op minimaal 80%.

Alle scores in de basisvragenlijsten, de personeels-tevredenheidspelling en de oudertevredenheidspelling, voor wat betreft het onderdeel onderwijs, zijn minimaal voldoende.

Leerkrachten gaan in hun dagelijkse praktijk uit van de pedagogische en didactische uitgangspunten en principes van de school. Leerkrachten hebben de pedagogische vaardigheden, om een goede sfeer in de klas te krijgen en te houden. Tijdens klassenbezoeken is hier aandacht voor.

In 2019 is er veel aandacht naar het opstellen van het Schoolplan en SchoolOndersteuningsprofiel gegaan. Directie, IB en leerkrachten hebben vragenlijsten ingevuld. Daarover zijn verschillende besprekingen geweest. Dat heeft geleid tot de volgende ambities voor de komende jaren. Tegelijkertijd zijn er punten behorend bij de ambities in gang gezet.

Op de Joos van Larenschool hebben we de ambitie om goed onderwijs te geven. Goed onderwijs voor de toekomst van de kinderen. Goed onderwijs door de kinderen voor te bereiden op het voortgezet onderwijs en maatschappij.

Dit vraag om een goede basis, goede lessen, goede zorg en een goede communicatie:

Ambitie 1	Op school wordt een goede basis gelegd voor goed onderwijs op school, vervolgonderwijs en maatschappij.
Doelen en normen	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen worden toegerust om hun plaats in te nemen in het vervolgonderwijs en maatschappij. • Het pedagogisch klimaat en klassenmanagement richt zich op een goede betrokkenheid en een goed welbevinden van de kinderen.
Ambitie 2	Op school worden kwalitatief goede lessen gegeven.
Doelen en normen	<ul style="list-style-type: none"> • Het didactisch handelen van de leerkrachten ligt op een goed niveau. Er is sprake van een doorgaande lijn. Dit zorgt voor eigenaarschap, zelfstandigheid en betrokkenheid bij kinderen (<i>N.a.v. inspectiebezoek</i>). • Er is sprake van een gevarieerd aanbod van methoden en de inzet van ICT sluit hier goed op aan.
Ambitie 3	Op school is er sprake van goede zorg voor alle kinderen.
Doelen en normen	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt gewerkt met concrete doelen en plannen n.a.v. goede analyses van de toetsen/observaties (<i>N.a.v. inspectiebezoek</i>). • Er vindt goede differentiatie plaats zodat alle kinderen op hun niveau benaderd worden. • De inzet van extra hulp aan kinderen vindt effectief plaats zowel binnen als buiten de klas.
Ambitie 4	Op school vindt een goede communicatie plaats met alle betrokkenen in het algemeen en over bovengenoemde ambities.

Doelen en normen

- De school is een lerende organisatie en het team leert van en met elkaar.
- Er wordt gewerkt met een handboek waarin alle afspraken en werkwijzen vastgelegd zijn.
- Er is sprake van effectief overleg met alle betrokkenen, waaronder ouders.

5.5.3 Personeel en organisatie

Tijdens de personeelsvergaderingen is er nadrukkelijk aandacht voor de schoolontwikkeling en de speerpunten waar we aan werken. Dit om samen aan deze ontwikkeling te werken en de doorgaande lijn helder te houden. Nascholing is gericht op de schoolontwikkeling. Zo volgen de leerkrachten nascholing PCM. Deze nascholing wordt direct praktisch toegepast op school.

Wat het taakbeleid betreft is op te merken dat er op onze kleine school heel veel taken verdeeld moeten worden over weinig schouders.

M.i.v. het schooljaar 2019-2020 zijn er 2 leerkrachten die de duale PABO opleiding volgen. De nieuwe leerkrachten krijgen begeleiding en staan onder leiding van een mentor en een coach.

De schooldirecteur bezoekt 2 maal de groepen. Een keer aan het begin van het schooljaar en voorafgaand aan het functioneringsgesprek.

In 2019 heeft ieder personeelslid weer een functioneringsgesprek gehad. Ook hebben alle personeelsleden een persoonlijk ontwikkelingsplan.

Eens per vier jaar wordt een ouderenquête gehouden, die wordt teruggekoppeld aan de ouders, de score daarvan moet minimaal voldoende zijn; deze enquête is in 2018 gehouden en de score was ruim voldoende. De respons was wel laag: 21 van de 51 gezinnen hebben de enquête ingevuld.

De schooldirecteur is ingeschreven in het schoolleidersregister.

Arbeidsomstandigheden

Om een goed beeld te houden van de arbeidsomstandigheden, wordt eenmaal per 4 jaar een RI&E (risico-inventarisatie en evaluatie) uitgevoerd.

Er zijn drie BHV-ers op school die de jaarlijkse training volgen.

In alle groepen is de ontruimingsprocedure doorgenomen en elke klas heeft zelf een ontruimingsoefening gedaan. De gezamenlijke ontruimingsoefening heeft in 2019 ook plaatsgevonden. Deze ontruiming is goed en rustig verlopen.

Er zijn afspraken gemaakt en gedeeld met personeel rondom de zorg en de bezoeken van de schoolbegeleider. Welke stappen worden gevolgd tot het aanvragen van hulp aan de IB-er, schoolbegeleider, Ambulante begeleiding?

Iedere week wordt er een weekinfo opgesteld voor het personeel waarin allerlei zaken gemeld worden. Zo is iedereen goed op de hoogte van afspraken en gebeurtenissen. En dit ontlast de agenda van de personeelsvergadering zodat daar alle aandacht naar schoolontwikkeling kan gaan.

Verder is er gestart als team met een nascholing die zich richt op het meer begrijpen en bereiken van iedere leerling in de groep op basis van het model PCM. Door het identificeren van het basis-persoonlijkheidstype van de leerling en het begrijpen van je eigen persoonlijkheidsstructuur, ontdekt de leerkracht hoe je alle leerlingen kunt motiveren en elke leerling beter ziet. Het Process Communication Model is waardevol om conflictsituaties te begrijpen, te leren hoe je ze voorkomt en hoe je zorgt voor harmonie, ook binnen het team.

Ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid

Het ziekteverzuimpercentage ligt in 2019 op 1,6 %.

Seksuele intimidatie, agressie en geweld

De interne vertrouwenspersoon volgt elk jaar een cursus waar deze onderwerpen aan de orde komen. Verder is er tijdens de personeelsvergadering en in de klassen aandacht geweest voor deze onderwerpen en de rol van de vertrouwenspersoon hierin. De vertrouwenspersoon geeft om het jaar in alle groepen zelf een les.

In de lessen van de methode 'Wonderlijk gemaakt' is hier ook aandacht voor.

In 2020 is er voor het personeel een nascholing hierop gericht.

Inbreng personeel

Tijdens de personeelsvergaderingen (8 per schooljaar) is er nadrukkelijk aandacht voor de schoolontwikkeling en de speerpunten waar we aan werken. Dit om samen aan deze ontwikkeling te werken en de doorgaande lijn helder te houden. Nascholing is gericht op de schoolontwikkeling.

Wat het taakbeleid betreft is op te merken dat er op onze kleine school heel veel taken verdeeld moeten worden over weinig schouders.

Ter voorbereiding op het opstellen van het Schoolplan en het Schoolondersteuningsprofiel zijn er diverse overleggen geweest met het personeel en heeft het personeel vragenlijsten ingevuld.

De klachtenprocedure en de verschillende routes en de rol van de vertrouwenspersoon hierin heeft in de schoolkrant gestaan en daarnaast is dit in de personeelsvergadering besproken.

Afhandeling klachten

Er zijn verschillende klachten van ouders geweest over het functioneren van een leerkracht. Zowel de IB-er als de schooldirecteur hebben hier veel tijd in gestoken: gesprekken met ouders en leerkracht. Verschillende ouders zijn ook om de paar weken gebeld om te polsen of gemaakte afspraken werden nagekomen. Ook is er een apart ouderbezoek door de schooldirecteur belegd. Vanaf april 2019 heeft de begeleider veel gesprekken met ouders en kinderen gevoerd. Het contract van deze leerkracht is niet verlengd.

Ontslaguitkering

In 2019 heeft geen ontslaguitkering plaatsgevonden. Indien uitkering bij ontslag plaats zal vinden, wordt de rechtmatigheid van de uitkering getoetst aan de regels van het UWV en aan de onderwijs-gerelateerde wet- en regelgeving.

5.5.4 Communicatie

Er zijn vele belanghebbenden bij het werk op school. De belangrijkste daarvan zijn de ouders. Zij worden op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen op school via verschillende communicatiemiddelen. Elk communicatiemiddel heeft een eigen niveau. In de schoolgids wordt vooral ingegaan op de soort school die we zijn, op de kwaliteit van het onderwijs en op de organisatie van de school. De schoolgids is in 2018 helemaal herschreven. We zijn afgestapt van het oude losbladige systeem. De ouders ontvangen nu jaarlijks de aangepaste schoolgids via de mail.

In de schoolkrant en de nieuwsbrieven worden de ouders op de hoogte gebracht van de vorderingen van de groepen. Dit gebeurt ook tijdens de contactavonden. Op de website van de school wordt het bestuursverslag en de jaarrekening geplaatst.

Leerkrachten bezoeken jaarlijks de ouders van de kinderen uit groep 1, 3, 5 en 7 in de periode oktober – december. Voor de overige groepen is er in november een contactavond. Daarnaast is er in februari een contactavond voor alle groepen. De ouderbezoeken willen we er echt inhouden en niet vervangen door luistergesprekken. Tijdens een ouderbezoek is er echt tijd voor gesprek. Ouders stellen dit ook op prijs. Alle ouders worden aan het eind van het schooljaar in de gelegenheid gesteld om de nieuwe leerkracht van informatie te voorzien ter voorbereiding op het nieuwe schooljaar.

Tenslotte worden er door de school nog thematische ouderavonden georganiseerd. Deze zijn vooral bedoeld om met de ouders na te denken over een Bijbels of opvoedkundig onderwerp en de doorwerking van de (Bijbelse) opvoeding in de praktijk van alledag, thuis en op school.

5.5.5 Huisvesting

De staat van het gebouw is goed. De achterliggende jaren zijn er veel zaken aangepakt zoals het vervangen van de ketel, meubilair, vloeren en kozijnen.

In 2018 zijn de plafonds in de lokalen vervangen. Verder is de verlichting in heel de school vervangen door LED verlichting.

In 2019 is het volgende gerealiseerd:

- Zonwering vervangen,
- Airco in 1 van de lokalen,
- Inbouwkast.

Hier zijn we heel tevreden over.

In 2020 staat het volgende op de planning:

- Schilderwerk kleine beurt,
- Vervangen van 1 kozijn.
- Fietsvoorziening.
- Nieuwe prullenbakken op het plein.

In 2019 is een begin gemaakt door de gemeente Middelburg om een nieuwe huisvestingsplan op te stellen. Dit wordt grondig opgepakt en de staat van het gebouw wordt goed in beeld gebracht. In het voorjaar van 2020 moet dit proces rond zijn.

De ketel, ontruimingsinstallatie, alarminstallatie en blusmiddelen worden jaarlijks gecontroleerd.

De inrichting verkeert in goede staat.

De externe controle van de speeltoestellen heeft in 2016 plaatsgevonden.

Jaarlijks wordt het meerjarenonderhoudsplan herzien en ter goedkeuring aan het toezichthoudend bestuur gezonden.

Het onderhoud door externe partijen wordt alleen uitgevoerd door erkende installateurs en gecertificeerde aannemers.

De vijfjaarlijkse elektrakeuring heeft in 2016 plaatsgevonden.

De school heeft in het verleden al geïnvesteerd in duurzaamheid. In de achterliggende jaren zijn alle kozijnen vervangen (van enkel glas naar dubbel glas) en is de verlichting al verduurzaamd. Verdere verduurzaming vindt waarschijnlijk plaats rond een toekomstige renovatie.

5.6 Maatschappelijke thema's

Strategisch personeelsbeleid

Op dit moment ervaart de school extra druk door een tekort aan personeel. Voorlopig manifesteert dat zich vooral in de tijdelijke vervanging. Het bestuur probeert de school aantrekkelijk te houden voor personeel door goede bestuurlijke en directionele ondersteuning. Daarnaast heeft een bestuurder zitting in het bestuur van de *Stichting meer personeel in het onderwijs* (www.endanbenjeleraar.nl). De school doet mee aan de meeloopdagen en het 'Uurtje voor de klas' die deze stichting organiseert om mensen te motiveren voor een baan in het onderwijs.

Werkdruk

Op onze school wordt in bepaalde perioden werkdruk ervaren. Het team heeft samen gesproken over de inzet van extra personeel in het kader van de werkdrukmiddelen. Ook zijn er in het verleden al een aantal maatregelen genomen, onder andere bijstellen van de frequentie van schoolkrant en rapport. De goede sfeer op school werkt eraan mee dat de werkdrukbeleving op dit moment niet hoog is.

Passend Onderwijs

We zijn tevreden over de aansluiting bij Berséba, het samenwerkingsverband Passend Onderwijs. In 2019 is het schoolondersteuningsprofiel gemaakt. Er zijn geen kinderen verwezen naar het speciaal (basis)onderwijs. Over de jaren heen zien we dat de school steeds beter in staat is om kinderen een passende plaats op school te bieden en daarmee toeneemt in kennis en kunde in het omgaan van de diversiteit van kinderen. Aan de andere kant zien we duidelijk dat de complexiteit van het gedrag steeds meer toeneemt, waardoor verwijzing ook in de toekomst nodig zal blijven.

De gelden die besteed worden aan de leerlingenzorg (gelden van Berséba en deel van de Lumpsum) worden jaarlijks aan Berséba verantwoord. We geven meer uit aan leerlingenzorg dan we binnenkrijgen. Met deze gelden wordt de IB en RT functie bekostigd en wordt de externe orthopedagoog betaald.

Onderwijsachterstanden

Onze school heeft geen specifiek onderwijsachterstanden beleid, wat gezien de populatie op school ook niet nodig is. Er is wel extra aandacht (bijvoorbeeld met RT) in de kleutergroepen voor kinderen met een achterblijvende taal-spraak ontwikkeling.

De school organiseert voor kinderen van 2 ½ tot 4 jaar een aantal keren per jaar peutermorgens.

Duurzaamheid

De school heeft de achterliggende jaren geïnvesteerd in duurzaamheid door installatie van zonnepanelen en door plaatsing van nieuwe kozijnen met betere isolatie. Op dit moment wordt een Strategisch Huisvestingsplan opgesteld met en door de gemeente Middelburg, waarin verdere renovatie en verduurzaming onderwerp van bespreking zijn.

6. Financieel beleid

Het financieel beleid is geen doel op zichzelf, maar is ondersteunend aan het overige beleid. Het financieel beleid is vormgegeven binnen de in het financieel beleidsplan vastgestelde kaders. De normen die daarin zijn afgesproken zijn weergegeven in Tabel 3. Elk jaar wordt voor 31 december de meerjarenbegroting voor het volgende jaar vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de toezichthouders. Deze begroting is leidend voor de schoolorganisatie. Binnen de directie wordt de financiële voortgang maandelijks besproken, het bestuur rapporteert tweejaarlijks de voortgang aan de toezichthouders. Een onderdeel van de buraps is de financiële ontwikkeling, zodat de planning- en controlcyclus van het onderwijs en van de financiën geïntegreerd zijn.

In dit hoofdstuk zijn ook de gegevens opgenomen die verplicht zijn in het kader van de Handreiking continuïteitsparagraaf (par. 6.4).

6.1. Financiële analyse

Balans

In tabel 1 treft u de balans aan per 31 december 2019. De balans is een momentopname van de vermogensstructuur van een organisatie. De balans is weergegeven tegenover de balans per eind 2018. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Tabel 1 – Balans per 31 december

	31-12-2019	31-12-2018
<i>Immateriële vaste activa</i>	€ 0	€ 0
<i>Materiële vaste activa</i>	€ 146.342	€ 145.571
<i>Financiële vaste activa</i>	€ 4.162	€ 4.163
<u><i>Totaal vaste activa</i></u>	€ 150.505	€ 149.734
<u><i>Vlottende activa</i></u>	€ 409.552	€ 367.185
<i>Totaal activa</i>	€ 560.027	€ 516.919
<i>Algemene reserve</i>	€ 167.180	€ 186.267
<i>Bestemmingsreserve publiek</i>	€ 135.147	€ 92.298
<i>Bestemmingsreserve privaat</i>	€ 77.500	€ 76.656
<u><i>Voorzieningen</i></u>	€ 116.425	€ 112.341
<u><i>Langlopende schulden</i></u>	€ 0	€ 0
<u><i>Kortlopende schulden</i></u>	€ 63.775	€ 49.357
<i>Totaal passiva</i>	€ 560.027	€ 516.919

Activa

Het totaal van de materiële vaste activa is gedaald, er is meer afgeschreven dan geïnvesteerd. De investeringen die gedaan zijn, zijn investeringen in leermiddelen en inventaris. De investeringen zijn gedaan met eigen geld. De school heeft geen financieringsbehoefte. De liquide middelen zijn toegenomen. De vorderingen zijn licht afgenomen.

Passiva

Het eigen vermogen is behoorlijk gestegen, voornamelijk door de bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020. De voorzieningen zijn licht gestegen.

Ontwikkelingen meerjarenonderhoudsplan.

Tabel 2 - Exploitatie over 2019 in vergelijking met de begroting 2019 en de realisatie in 2018 in euro's

	<i>Realisatie 2019</i>	<i>Begroting 2019</i>	<i>Realisatie 2018</i>
<u>Baten</u>			
<i>Rijksbijdragen OCenW</i>	€ 750.901	€ 721.900	€ 659.492
<i>Overige overheidsbijdragen</i>	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Overige baten</i>	€ 7.125	€ 9.700	€ 8.117
<i>Totaal baten</i>	€ 758.026	€ 731.600	€ 667.609
<u>Lasten</u>			
<i>Personele lasten</i>	€ 588.621	€ 570.000	€ 521.445
<i>Afschrijvingen</i>	€ 24.736	€ 22.000	€ 22.919
<i>Huisvestingslasten</i>	€ 51.164	€ 59.300	€ 78.432
<i>Overige instellingslasten</i>	€ 69.263	€ 64.600	€ 63.129
<i>Totaal lasten</i>	€ 733.784	€ 715.900	€ 685.924
<i>Saldo baten en lasten</i>	€ 24.242	€ 15.700	€ -18.315
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>	€ 24.242	€ 15.700	€ -18.315
<i>Totaal resultaat</i>	€ 24.242	€ 15.700	€ -18.315

Exploitatie

De begroting van 2019 liet een resultaat zien van afgerond € 15.700. Uiteindelijk resulteert een resultaat van afgerond € 24.200: een verschil van afgerond € 8.500. Het resultaat over het boekjaar 2018 bedroeg afgerond € -18.300.

In tabel 2 treft u de exploitatierekening aan over 2019 in vergelijking met het exploitatieresultaat van 2018.

Het resultaat van 2019 is ten opzichte van 2018 gestegen met € 42.600. De belangrijkste verschillen tussen de twee jaren zijn de volgende.

- Er is zijn in 2019 meer rijksbijdragen ontvangen vanwege stijgend leerlingenaantal en incidentele middelen volgens cao-afspraken die niet waren begroot (totaal € 91.400).
- De loonkosten zijn fors gestegen door het benoemen van extra personeel vanwege het stijgende leerlingenaantal. Totaal € 52.200. Daarmee hangen ook stijgende kosten voor scholing en schoolontwikkeling samen.
- In 2018 was een extra dotatie aan de onderhoudsvoorziening nodig. Ten opzicht van 2018 is er daarnaast aan huisvestingslasten nog € 8.100 minder uitgegeven.

Het gerealiseerde resultaat 2019 wijkt € 8.900 af van het begrote resultaat. De belangrijkste oorzaken van deze afwijking zijn de volgende.

- Er is zijn in 2019 volgens cao-afspraken niet begrote middelen ontvangen die in 2020 uitgekeerd worden als incidentele loonkosten. Deze zijn als bestemmingsreserve opgenomen (€ 24.242).
- Er zijn ten opzichte van de begroting meer kosten gemaakt voor overige personele lasten (€ 10.100 voor o.a. nascholing, schoolontwikkeling/begeleiding en werving personeel).
- Er zijn meer kosten gemaakt voor overige lasten (€ 6.700; hoofdzakelijk leermiddelen).
- Er zijn minder kosten gemaakt voor de dotatie voorziening onderhoud (€ 5.600)

De bestemming van het resultaat wordt weergegeven in de jaarrekening. Het resultaat van de private exploitatie wordt toegevoegd aan de private reserve, het resultaat van de publieke exploitatie wordt deels toegevoegd aan de algemene reserve en deels aan de bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020.

Tabel 3 Liquiditeit, solvabiliteit, weerstandsvermogen en kapitalisatiefactor in 2018 en 2019

	Norm	2019 realisatie	2019 begroting	2018 realisatie
Liquiditeit	> 1	6,42	10,7	7,44
Solvabiliteit	0,3 < Solv. < 0,8	0,68	0,72	0,69
Weerstandsvermogen	35 %	31,1 %	41 %	31,8
Personeelsreserve	42,9 %	42,9 %	35 %	42,9%
Kapitalisatiefactor	0,60	0,68	0,70	0,70

Kentallen

In tabel 4 is per financiële parameter weergegeven wat de gerealiseerde waarde is in 2018 en 2019. Dit is afgezet tegen de normen die weergegeven zijn in het financieel beleidsplan van de school dat in 2018 is vastgesteld. Voor de kapitalisatiefactor is nog van belang dat de Inspectie een signaleringsnorm hanteert van 0,90.

De kentallen voldoen niet allemaal aan de gestelde doelen. Met name het weerstandsvermogen is onvoldoende op peil. Dit komt door het negatieve exploitatieresultaat van 2018 en door de investeringen in de achterliggende jaren. Over enkele jaren zal dit weer op peil zijn. Het uitvoerend bestuur wil de komende jaren goed op de (materiële) uitgaven letten en heeft er vertrouwen in dat de kentallen weer gaan voldoen aan de gestelde normen.

Waarbij:

- *Liquiditeit:*
Vlottende activa / kortlopende schulden
- *Solvabiliteit:*
Eigen Vermogen (exclusief voorzieningen) / balanstotaal
- *Weerstandsvermogen:*
(Eigen Vermogen -/- Materiële Vaste Activa) / totale rijksbijdragen
- *Kapitalisatiefactor:*
(Balanstotaal minus MVA gebouwen) -/- totale baten

6.2. Realisatie doelen

De financiële middelen zijn gebruikt om onderwijs te geven aan de kinderen. De grootste kosten lagen op het personele vlak (78%), de andere kosten waren materiële kosten.

Voor de toekomst worden nu geen andere risico's voorzien dan opgenomen in het weerstandsvermogen en in de risicotabel van de begroting 2020.

In het financieel beleidsplan zijn doelen opgenomen over de vermogenspositie, het optimale onderwijsproces en de administratieve organisatie. Er is beschreven dat deze doelen in de bestuursrapportage over het vierde kwartaal zullen worden geëvalueerd. Omdat de bestuursrapportage over het vierde kwartaal overgeheveld is

naar het bestuursverslag, worden de doelen voor het optimale onderwijsproces en de administratieve organisatie hieronder kort verantwoord. In de vorige paragraaf zijn de doelen betreffende de vermogenspositie uit het financieel beleidsplan al weergegeven en becommentarieerd. Het doel met betrekking tot de doelmatigheid van personele en materiële inzet op de scholen wordt door de realisatie van de overige doelen in de begrotings- en verantwoordingscyclus gerealiseerd. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de inzet van middelen doelmatig was. In tabel 6 worden de overige doelen weergegeven en voorzien van een bestuurlijke weging.

Tabel 4 Rapportage van overige doelen uit het financieel beleidsplan over 2018 en 2019

Doel	Rapportage vorig jaar	Huidige rapportage
Het financieel beleid dient voorwaarden te scheppen voor een optimaal onderwijsproces		
De overhead is kleiner of gelijk aan 23 %	De overhead is ultimo 2018 20,8 %. Enerzijds zijn de uren les uitgebreid, tegelijkertijd zijn eveneens de uren RT, administratieve ondersteuning en directie uitgebreid.	De overhead is ultimo 2019 23,3 %. Met name de uren directie zijn uitgebreid.
Het toekennen van een herkenbare plaats aan de financieel administratieve organisatie in de organisatieontwikkeling		
De periodecijfers zijn na maximaal 15 werkdagen beschikbaar;	De oplevering van cijfers door de VGS is ook in 2018 weer uitstekend verlopen.	De oplevering van cijfers door de VGS is ook in 2019 weer uitstekend verlopen.
Het aantal correcties in het grootboek per jaar is kleiner dan 15.	Het aantal correcties over het hele boekjaar 2018 was 5. Daarmee wordt weer ruim voldaan aan het gestelde doel.	Het aantal correcties over het hele boekjaar 2019 was 1. Daarmee wordt weer ruim voldaan aan het gestelde doel.
De (meerjaren)begroting inclusief het Meerjarenonderhoudsplan, het (meerjaren)investeringsplan, de leerling prognose voor de komende 5 jaar en de liquiditeitsbegroting wordt voor 31 december van het jaar voorafgaand aan het boekjaar vastgesteld.	Genoemde documenten, die betrekking hebben op 2019 zijn op 20 december 2018 vastgesteld. Ook de documenten m.b.t. boekjaar 2018 werden op tijd vastgesteld, nl. 21 december 2017.	Genoemde documenten, die betrekking hebben op 2020 zijn op 19 december 2019 vastgesteld. Ook de documenten m.b.t. boekjaar 2019 werden op tijd vastgesteld, nl. 20 december 2018.
De jaarrekening wordt uiterlijk op 29 juni van het jaar volgend op het boekjaar vastgesteld. Deze jaarrekening moet een goedkeurende verklaring over de getrouwheid en rechtmatigheid van de accountant bevatten.	De jaarrekening 2017 is op 21 juni 2018 vastgesteld en bevatte een goedgekeurde verklaring van de accountant.	De jaarrekening 2018 is op 26 juni 2019 vastgesteld en bevatte een goedgekeurde verklaring van de accountant.

6.3. Prestatiebox en werkdrukgeden

De middelen die vanuit de prestatiebox zijn binnengekomen, zijn besteed aan personele lasten. Door meer personeel te kunnen aannemen, is er meer tijd om te werken aan de onderwijskundige doelen, die mede ingebed zijn in het bestuursakkoord van 2015.

De werkdrukgeden (€ 27.290) zijn na overleg met het team en na positief advies van de Adviesraad in het schooljaar 2019/2020 volledig besteed aan personele lasten. Daarvan is deels een extra groep geformeerd.

6.4. Treasurymanagement

De algemeen directeur is als uitvoerend bestuurder verantwoordelijk voor het vermogen van de school, inclusief de private gelden en het op orde houden van de liquiditeiten, zodat de school aan haar korte termijn verplichtingen kan blijven voldoen.

De private en publieke middelen worden niet fysiek, maar wel administratief gescheiden door middel van een kostenplaats. Controle op de treasury voorschriften gebeurt intern door het administratiekantoor en extern door de accountant. De school heeft geen beleggingen en leningen uitstaan.

Het merendeel van de liquide middelen is, net als vorig jaar, gedurende het verslagjaar weg gezet op spaarrekeningen van de Rabobank en Regiobank. Periodiek wordt het saldo op de lopende rekening gecheckt om te kijken of aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan.

6.5. Continuïteitsparagraaf

In hoofdstuk 5 van dit bestuursverslag hebt u al een inzicht gekregen over de toekomstige beleidsvoornemens van de schoolorganisatie. Het effect van deze beleidsvoornemens op de personele bezetting is weergegeven in **Tabel X**.

Tabel X Ontwikkeling personeelsbestand en leerlingaantal over de jaren 2019-2022 op 1 oktober van elk jaar

Kengetal	2019	2020	2021	2022
Leerlingaantallen	129	119	115	118
FTE directie	1,0	1,0	1,0	1,0
FTE OP	5,0	4,8	4,8	4,6
FTE OOP	3,3	3,4	3,6	3,6

Het leerlingaantal gaat na de stijging van de afgelopen jaren licht dalen. Dit betekent de komende jaren nog wel ruimte voor de 5^e groep, maar mogelijk komt deze op termijn toch weer te vervallen. We verwachten dit t.z.t. door natuurlijk verloop op te kunnen vangen.

In de begroting 2020 is geconcludeerd dat de school voldoende reserves heeft en een solide positie heeft. Voor de volledigheid is hieronder in **Tabel Y** en **Tabel Z** de balans en de meerjarenbegroting 2020 voor de komende 3 jaren overgenomen uit de vastgestelde Begroting 2020. Er is geen sprake van majeure investeringen de komende jaren (15 % van de baten).

Tabel Y. Meerjarenbalans 2020 zoals vastgesteld door het bestuur

	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
<i>Immateriële vaste activa</i>	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Materiële vaste activa</i>	€ 146.342	€ 181.871	€ 198.024	€ 172.060
<i>Financiële vaste activa</i>	€ 4.163	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Totaal vaste activa</i>	€ 150.505	€ 181.871	€ 198.024	€ 172.060
<i>Vlottende activa</i>	€ 409.522	€ 392.172	€ 326.675	€ 336.456
Totaal activa	€ 560.027	€ 574.044	€ 524.700	€ 548.876

<i>Algemene reserve</i>	€ 168.097	€ 211.981	€ 228.013	€ 230.220
<i>Bestemmingsreserve publiek</i>	€ 135.147	€ 92.298	€ 92.298	€ 92.298
<i>Bestemmingsreserve privaat</i>	€ 76.218	€ 76.656	€ 76.656	€ 76.656
<i>Voorzieningen</i>	€ 116.425	€ 143.752	€ 78.376	€ 100.345
<i>Langlopende schulden</i>	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Kortlopende schulden</i>	€ 64.140	€ 49.357	€ 49.357	€ 49.357
Totaal passiva	€ 560.027	€ 574.044	€ 524.700	€ 548.876

Tabel Z. *Meerjarenbegroting 2020 zoals vastgesteld door het bestuur*

	2019	2020	2021	2022
Baten				
Rijksbijdragen OCW	€ 750.901	€ 741.300	€ 727.200	€ 694.800
Subsidies	€ 0	€ 2.500	€ 2.200	€ 2.200
Overige baten	€ 4.572	€ 8.600	€ 3.500	€ 3.500
Totaal baten	€ 755.473	€ 752.400	€ 732.900	€ 700.500
Lasten				
Personele lasten	€ 588.621	€ 583.600	€ 571.800	€ 552.100
Afschrijvingen	€ 22.119	€ 23.400	€ 26.800	€ 28.000
Huisvestingslasten	€ 51.164	€ 59.700	€ 48.600	€ 48.600
Overige instellingslasten	€ 28.199	€ 31.300	€ 31.300	€ 31.300
Leermiddelen	€ 41.064	€ 38.300	€ 38.300	€ 38.300
Totaal lasten	€ 730.793	€ 736.300	€ 716.800	€ 698.300
Saldo fin. baten en lasten	€ 24.680	€ 16.100	€ 16.100	€ 2.200
Exploitatiesaldo	€ 24.680	€ 16.100	€ 16.100	€ 2.200
Bestuurssaldo	€ - 438	€ 0	€ 0	€ 0
Geconsolideerd Expl. saldo	€ 24.242	€ 16.100	€ 16.100	€ 2.200

De balans in tabel Y laat zien dat de school op zich gezond is en voldoende eigen vermogen en liquiditeit heeft om onverwachte gebeurtenissen op te vangen de komende jaren. Het weerstandsvermogen is aan de lage kant, maar we verwachten dat dit de komende jaren door middel van de positieve begroting gerepareerd kan worden.

Het positieve resultaat van de exploitatie in 2019 wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de in december 2019 verkregen middelen, bestemd voor de incidentele loonkosten 2020. Dit positieve resultaat is opgenomen in de bestemmingsreserve publiek.

De reserves bestaan uit drie delen: de algemene reserve, de publieke (personele en incidentele loonkosten) reserve om personele risico's op te vangen en de private reserve. De meerjarenbegroting is beleidsrijk opgesteld.

De komende jaren wordt gestreefd naar een jaarlijks positief resultaat om het weerstandsvermogen weer op peil te krijgen.

Aan de rijksbijdragen is te zien dat het leerlingenaantal van de school over enkele jaren krimpt. Of deze krimp daadwerkelijk doorzet, is nog niet te voorspellen. Waarschijnlijk zal de stijging van de afgelopen jaren een dalende trend gaan worden.

De regels voor doordecentralisatie buitenonderhoud (sinds 2015) zorgen ervoor dat de komende jaren nog wat extra gedoteerd moet worden aan de voorziening onderhoud. Dit trekt een uiteraard een wissel op de exploitatie. De extra dotatie neemt de komende jaren geleidelijk af.

De komende jaren vallen de volgende zaken op in het voorziene onderhoud. In 2020 staat onderhoud aan een fietsenberging op de planning. In 2021 wordt groot onderhoud aan het dak voorzien.

Naast het voorziene onderhoud valt de investering in het ICT netwerk en het vernieuwen van de ingang van het terrein en straatwerk in 2020 op. In 2021 zijn dat een nieuw fietsenhok in een nieuwe rekenmethode.

De kentallen van de school zijn bijna allemaal goed op orde de komende jaren. Uitzondering hierop is het weerstandsvermogen. We verwachten dat de norm over enkele jaren wel weer behaald wordt, mits er geen bijzondere en onverwachte gebeurtenissen optreden. De personele reserve is op orde en de private reserve is toereikend.

Voor het financiële deel is een deel opgenomen uit de toekomstparagraaf van de begroting 2020:

De financiële toekomst van de school is op dit moment solide, zij het dat het weerstandvermogen de komende jaren onder de gestelde norm uitkomt. We verwachten dat zich dit herstelt. De school loopt voor zover we nu kunnen nagaan geen onverantwoorde risico's. Er zijn voldoende reserves. De meerjarenbegroting baart dan ook verder geen zorgen.

Tegelijkertijd hangt de realisatie van de (meerjaren)begroting nauw samen met stabiliteit en continuïteit t.a.v. het personeelsbestand. Het invullen van vacatures is momenteel landelijk een grote zorg en bedreigt niet alleen de continuïteit van de lesgroepen, maar ook de onderwijsresultaten. Tegelijkertijd kan dit een behoorlijk negatief effect op de (meerjaren)begroting hebben.

Het uitvoerend bestuur probeert zo goed mogelijk in te spelen op ontwikkelingen en waar nodig passende maatregelen te nemen.

Intern risicobeheersings- en controlesysteem

Het uitvoerend bestuur heeft in 2017 een financieel beleidsplan vastgesteld. Daarin zijn regels opgenomen rondom de organisatie van de financiën en protocollen ter bewaking van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de financiën.

De school heeft een risicobeheersingssysteem ingericht dat bestaat uit twee delen. Ten eerste wordt tweejaarlijks via de tool voor risicomanagement van de PO-Raad bekeken wat de risico's in den brede zijn voor de scholen van de coöperatie. Dit bevat de evaluatie en bijstelling van de kans, ernst en beheersmaatregelen. De praktische risico's worden beheerst door beheersmaatregelen, de financiële risico's worden afgedekt via het weerstandsvermogen. Ten tweede wordt jaarlijks bij de begroting door het uitvoerend bestuur per beleidsdomein nagedacht over de schoolspecifieke risico's voor dat begrotingsjaar. Deze risico's worden in de begroting opgenomen en worden uiteindelijk verantwoord in het bestuursverslag.

De belangrijkste risico's zijn personele risico's (uitval, ouderschapsverlof, personeelstekort) en leerling risico's (daling leerlingenbestand, verwijzing SBO). De uitgaven worden beheerst via maandelijkse bespreking van de staat van baten en lasten. De wettelijke risico's worden beheerst door de algemeen directeur, die tot taak heeft

de wettelijke veranderingen en veranderingen in de cao te signaleren en te beoordelen op relevantie voor de school. De schooldirecteur heeft vervolgens de taak relevante wettelijke veranderingen te implementeren. De belangrijkste wettelijke veranderingen die in 2018 speelden waren de toepassing van de *Algemene Verordening Gegevensbescherming*, de invoering van het *Werkverdelingsplan* en de nieuwe regeling voor het *Achterstandenbeleid*, gekoppeld aan de nieuwe schoolweging. Deze schoolweging wordt in 2020 gekoppeld aan de weging van de leerresultaten.

Daarnaast is begin 2020 wereldwijd een Corona crisis ontstaan, die ook ons land heeft getroffen. Dat treft ook ons onderwijs. De gevolgen van de Corona crisis voor onze school zijn in dit stadium moeilijk in te schatten. Voor zover wij dit nu kunnen overzien lijken de financiële gevolgen voor onze school vooralsnog beperkt en lijken op dit moment geen impact te hebben op de continuïteit van de organisatie.

Met het administratiekantoor is een SLA afgesloten die ervoor zorgt dat de administratieve procedures rondom betalingen en verwerking van de overige financiële gegevens zijn gewaarborgd. De betalingen vinden plaats via een digitale applicatie waarin ook voor de benodigde autorisaties wordt gezorgd.

In het financieel beleidsplan is een inschatting gemaakt van het minimale weerstandsvermogen op grond van risico's. Dit zijn de financiële basisrisico's van de school. Indien deze risico's optreden, kan het weerstandsvermogen aangewend worden om deze risico's af te dekken. De opbouw van het weerstandsvermogen is weergegeven in een bijlage bij het Financieel beleidsplan.

In de toelichting op de begroting wordt in een risicoparagraaf weergegeven welke specifieke risico's de school in het begrotingsjaar loopt. Hieronder worden deze risico's voor 2019 geëvalueerd qua optreden en beheersing.

Risico	Beheersmaatregel	Evaluatie
Er zijn geen subsidies opgenomen die niet door middel van een beschikking van het CFI zijn toegezegd. Toekomstig aan te vragen en te verkrijgen subsidies zijn daarom een positief risico.	N.v.t.	Er zijn geen specifieke subsidies verleend
De prognose van het leerlingaantal is gebaseerd op de doopcijfers van de aangesloten gemeente. Dit geeft voor de komende 4 jaren een vrij duidelijk beeld, maar daarna niet. Risico is dat er gezinnen vertrekken of bijkomen.	De directie houdt in een werkbegroting binnen het lopende boekjaar de veranderde prognose van het leerlingaantal bij. Daardoor wordt het financiële effect direct gemonitord. Bij sterk afwijkende aantallen wordt door het uitvoerend bestuur maatregelen genomen.	Lopende het begrotingsjaar hebben zich geen significante wijzigingen in het leerlingenaantal voorgedaan t.o.v. de begroting.
Het kan zijn dat er komend jaar een leerling verwezen moet worden. We doen dit liever niet, maar het kan in het belang van de leerling zijn om dit toch te doen. Dit geeft negatieve consequenties omdat het leerlingaantal daalt en ook omdat verwijzing voor een bepaalde datum extra geld kost.	De directie houdt de gesprekken in het ondersteuningsteam goed in de gaten. Vanwege Passend Onderwijs willen we niet te snel verwijzen, maar we houden ook het welbevinden van de leerling in de gaten.	Er zijn geen leerlingen verwezen in 2019
Vrouwelijk personeel dat met zwangerschapsverlof is geweest, kan besluiten tot het opnemen van ouderschapsverlof. Dit wordt deels door de werknemer en deels door de werkgever betaald.	Het opnemen van ouderschapsverlof is opgenomen in het risico van het weerstandsvermogen. Ouderschapsverlof kan dus, indien nodig, bekostigd worden uit de reserves.	Er is in 2019 geen ouderschapsverlof opgenomen.

<p>De gelden voor het achterstandenbeleid worden opnieuw verdeeld over gemeenten en schoolbesturen per 1 augustus 2019. Het is nog niet precies duidelijk welke bedragen specifiek naar de school komen en welke prestaties er tegenover staan. Daarom zijn deze bedragen niet opgenomen in de begroting._</p>	<p>De directie houdt de ontwikkelingen goed in de gaten en overlegt hierover (in het LEA) met de gemeente. De begroting is behoudend opgesteld, zodat dit alleen maar een meevaller kan zijn._</p>	<p>Er heeft geen uitkering van deze middelen plaatsgevonden</p>
--	--	---

In het verslag van de toezichhouders (hoofdstuk 3) is door de toezichhouder ingegaan op de ondersteuning en advisering die zij geeft over beleidsvraagstukken.

JAARREKENING 2019

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na verwerking resultaatbestemming)

	<i>2019</i>	<i>2018</i>
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	146.342	145.571
Financiële vaste activa	4.163	4.163
	150.505	149.734
Vlottende activa		
Vorderingen	37.342	40.359
Liquide middelen	372.180	326.826
	409.522	367.185
Totaal	<u>560.027</u>	<u>516.919</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	379.463	355.221
Voorzieningen	116.425	112.341
Kortlopende schulden	64.140	49.357
Totaal	<u>560.027</u>	<u>516.919</u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

	<i>2019</i>	<i>Begroting 2019</i>	<i>2018</i>
Baten			
Rijksbijdragen	750.901	721.900	659.492
Overige baten	7.125	9.700	8.117
Totaal baten	<u>758.026</u>	<u>731.600</u>	<u>667.609</u>
Lasten			
Personeelslasten	588.621	570.000	521.445
Afschrijvingen	24.736	22.000	22.919
Huisvestingslasten	51.164	59.300	78.432
Overige lasten	69.263	64.600	63.129
Totaal lasten	<u>733.784</u>	<u>715.900</u>	<u>685.924</u>
Saldo baten en lasten	<u>24.242</u>	<u>15.700</u>	<u>18.315-</u>
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>24.242</u></u>	<u><u>15.700</u></u>	<u><u>18.315-</u></u>

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Het bestuur stelt voor om het resultaat over 2019 ad € 24242 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	18.170-
Bestemmingsreserves publiek	42.849
Bestemmingsreserves privaat	<u>438-</u>
Totaal	<u><u>24.242</u></u>

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASTROOMOVERZICHT OVER 2019

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	24.242	18.315-
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
- Aanpassingen voor afschrijvingen	24.736	22.919
- Mutaties van voorzieningen	4.084	39.727
	28.820	62.646
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	3.017	8.399-
- Mutaties kortlopende schulden	14.783	7.126
	17.800	1.273-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	70.862	43.058
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>70.862</i>	<i>43.058</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investerings in materiële vaste activa	25.508-	15.145-
Mutaties overige financiële vaste activa	-	4.163-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>25.508-</i>	<i>19.308-</i>
Mutatie van liquide middelen	45.354	23.750

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 17 juni 2020

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden.

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld.

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	5
Terreinen	0	Bekabeling	20
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	20	Leermethoden	8
Docentenset	18	Software bij methoden	8
Bureaustoelen	-	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)	24	Vervoermiddelen	8
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden	8/10	Zonnepanelen	-

Financiële vaste activa

Leningen

De verstrekte leningen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Baten en lasten worden in de de staat van baten en lasten verwerkt zodra de vorderingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

Flottende activa

Ministerie van OCW

Onder deze post is het verschil opgenomen tussen het deel van de toegekende rijksbijdragen over het schooljaar 2019-2020 dat betrekking heeft op 2019 en de in 2019 ontvangen bedragen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming.

Bestemmingsreserves publiek

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van publieke geldstromen, waaraan het bestuur een bestemming heeft toegekend.

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de stichting komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter equalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 750 per FTE.

Kortlopende schulden

Flottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Overlopende passiva

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van BAPO komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkinggraad per balansdatum is 97,8%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremie die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / balanstotaal

Solvabiliteit 2: eigen vermogen + voorzieningen / balanstotaal

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Liquiditeit (quick ratio): vlottende activa - voorraden / kortlopende schulden (indien geen voorraad op de balans is gewaardeerd, is dit kengetal gelijk aan de current ratio)

De rentabiliteit is berekend door het exploitatieresultaat te delen op het totaal baten.

De kapitalisatiefactor is als volgt berekend:

(totaal kapitaal -/- gebouwen en terreinen) / (totale baten + financiële baten)

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend:

(eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / rijksbijdragen

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE	2019	2018
Solvabiliteit 1	0,68	0,69
Solvabiliteit 2	0,89	0,90
Liquiditeit (current ratio)	6,38	7,44
Liquiditeit (quick ratio)	6,38	7,44
Rentabiliteit	3,20%	-2,74%
Kapitalisatiefactor (incl. privaat)	67,73%	69,78%
Weerstandsvermogen (-/- MVA)	31,05%	31,79%

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

Materiële vaste activa									
	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
Gebouwen en terreinen	108.868	57.840	51.029	-	-	4.395	46.633	108.868	62.235
Inventaris en apparatuur	176.988	107.132	69.856	6.963	-	13.793	63.027	183.951	120.925
Andere vaste bedrijfsmiddelen	105.465	80.779	24.686	18.544	-	6.548	36.682	124.009	87.327
Totaal	391.321	245.750	145.571	25.508	-	24.736	146.342	416.829	270.487

Financiële vaste activa					
	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen en verstrekte leningen	Des-investeringen en aflossingen	Waardeveranderingen	Boekwaarde 31-12-2019
Overige vorderingen	4.163	-	-	-	4.163
Totaal	4.163	-	-	-	4.163

Toelichting financiële vaste activa

De overige vordering betreft een transitievergoeding waarvoor vanaf 01-04-2020 compensatie kan worden aangevraagd bij het UWV.

Vorderingen

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Debiteuren	-	599
OCW/EZ	31.927	36.305
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	5.413	3.469
Overige overlopende activa	<u>1</u>	<u>14</u>
Overlopende activa	5.414	3.455
Totaal	<u><u>37.342</u></u>	<u><u>40.359</u></u>

Liquide middelen

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>372.180</u>	<u>326.826</u>
Totaal	<u><u>372.180</u></u>	<u><u>326.826</u></u>

Eigen vermogen		Stand per 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
<i>Algemene reserve</i>					
Algemene reserve		186.267	18.170-	-	168.097
		186.267			168.097
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>					
Bestemmingsreserve personeel		92.298	18.607	-	110.905
Bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020		-	24.242	-	24.242
		92.298			135.147
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>					
Bestemmingsreserve algemeen		76.656	438-	-	76.218
		76.656			76.218
Totaal		355.221	24.242	-	379.463

Toelichting eigen vermogen

De bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020 is gevormd voor het bedrag van de totale kosten van de incidentele salarisbetaling in februari 2020, waarvoor in 2019 financiering door het ministerie van OC&W is verstrekt, welke onder de baten 2019 zijn verantwoord.

De bestemmingsreserve personeel is gevormd ten behoeve van het minimaal benodigde weerstandsvermogen uit personele risico's.

Voorzieningen		Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2019	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
<i>Personeelsvoorzieningen *</i>								
Personeelsvoorzieningen *		5.232	1.678	-	-	6.909	-	6.909
Voorziening voor groot onderhoud		107.109	30.953	28.546	-	109.515	7.695	101.820
Totaal		112.341	32.631	28.546	-	116.425	7.695	108.730
<i>* Personeelsvoorzieningen</i>								
		Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2019	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Jubileumuitkering		5.232	1.678	-	-	6.909	-	6.909
		5.232	1.678	-	-	6.909	-	6.909

Kortlopende schulden

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Crediteuren	4.262	6.430
Belastingen en premies sociale verzekeringen	21.307	17.496
Schulden ter zake van pensioenen	7.043	7.814
Kortlopende overige schulden	<u>8.407</u>	<u>2.002</u>
	41.021	33.741
<i>Overlopende passiva</i>		
Vakantiegeld en -dagen	18.027	15.616
Overige overlopende passiva	<u>5.093</u>	<u>0-</u>
Overlopende passiva	23.119	15.616
Totaal	<u><u>64.140</u></u>	<u><u>49.357</u></u>

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Toewijzing			De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking			
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
aankruisen wat van toepassing is						
niet van toepassing						
Totaal			<u>-</u>	<u>-</u>		

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Toewijzing			Te verrekenen ultimo verslagjaar				
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar
niet van toepassing							
Totaal			<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Toewijzing			Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar				
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar
niet van toepassing							
Totaal			<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<i>2019</i>	<i>Begroting 2019</i>	<i>2018</i>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	686.236	668.000	604.984
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Niet-geormerkte OCW-subsidies	35.114	23.800	19.705
	35.114	23.800	19.705
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	29.551	30.100	34.802
Totaal	750.901	721.900	659.492

Overige baten			
Ouderbijdragen	4.572	3.500	4.910
<i>Overige</i>			
Bestuursbaten	2.553	6.200	3.207
Overige	-	-	-
	2.553	6.200	3.207
Totaal	7.125	9.700	8.117

	<i>2019</i>	<i>Begroting 2019</i>	<i>2018</i>
Personeelslasten			
<i>Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten</i>			
Lonen en salarissen	414.822	407.426	376.671
Sociale lasten	58.945	60.882	53.210
Pensioenlasten	58.524	56.792	50.188
	532.292	525.100	480.069
<i>Overige personele lasten</i>			
Dotaties personele voorzieningen	1.678	-	605
Personeel niet in loondienst	1.305	500	2.483
<i>Overige</i>			
(Na)scholingskosten	11.331	6.000	8.529
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	15.006	11.300	12.637
Kosten werving personeel	2.490	1.000	3.688
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	133	3.500	190
Representatiekosten personeel	1.900	3.500	2.842
Kosten federatie	19.682	17.700	16.952
Overige	2.805	1.400	5.192
<i>Totaal overige</i>	<i>53.347</i>	<i>44.400</i>	<i>50.028</i>
	56.330	44.900	53.117
Af: uitkeringen	-	-	11.741-
Totaal	588.621	570.000	521.445

Het aantal personeelsleden over 2019 bedroeg gemiddeld 9 FTE. (2018 8)
 Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa			
Gebouwen en terreinen	4.395	1.800	4.395
Inventaris en apparatuur	13.793	14.000	12.948
Andere vaste bedrijfsmiddelen	6.548	6.200	5.576
Totaal	24.736	22.000	22.919

Huisvestingslasten			
Onderhoud	4.351	7.700	2.897
Energie en water	10.191	8.500	9.579
Schoonmaakkosten	3.086	3.500	3.368
Belastingen en heffingen	2.583	2.000	2.246
Dotatie voorziening onderhoud	30.953	36.600	59.373
Bewaking/beveiliging	-	500	970
Overige	-	500	-
Totaal	51.164	59.300	78.432

	<i>2019</i>	<i>Begroting 2019</i>	<i>2018</i>
Overige lasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	11.897	11.200	10.937
Accountantslasten (controle jaarrekening)	2.500	2.500	2.589
Telefoon- en portokosten e.d	1.074	1.500	1.387
Kantoorartikelen	153	500	-
Stichtingslasten	373	6.200	1.375
	15.997	21.900	16.288
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud inventaris/apparatuur	-	500	660
	-	500	660
<i>Leermiddelen</i>			
Onderwijsleerpakket	24.661	18.000	19.616
Computerkosten	11.822	9.800	10.914
Kopieer- en stencilkosten	4.581	4.000	4.609
	41.064	31.800	35.139
<i>Overige</i>			
Kantinekosten	2.201	1.800	2.016
Cultuureducatie	-	-	148
Schoolkrant	469	500	469
Abonnementen	2.410	1.200	1.619
Overige	7.120	6.900	6.790
	12.201	10.400	11.042
Totaal	69.263	64.600	63.129

Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	2.500	2.500	2.589
<i>Accountantslasten</i>	2.500	2.500	2.589

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2019	Resultaat jaar 2019	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelneme-percentage	Consolidatie ja/nee
	niet van toepassing												

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelneme-percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	Coöperatie ZWN	Coöperatief verband	Andel	nee	nee	nee		n.v.t.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelneme-percentage
	niet van toepassing							

WNT-verantwoording 2019 - Stichting tot het verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting tot het verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor Stichting tot het verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 115000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1	P Meulmeester	BW de Leeuw
Gegevens 2019		
Functiegegevens	Directeur	Bovenschools directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,11
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 65.925	€ 9.171
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.866	€ 1.613
Bezoldiging	€ 76.791	€ 10.784
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 115.000	€ 12.765
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
Functiegegevens	Directeur	Bovenschools directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (fte)	1,0	0,12
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 63.892	€ 9.401
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.533	€ 1.514
Totaal bezoldiging 2018	€ 73.425	€ 10.914
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2018	€ 111.000	€ 12.768

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2019

Achternaam	Tussenvoegsel	Voorletters	Functie(s)
Meulmeester		H.L.M.	Lid
Verhage		J.	Lid
Kole		M.P.	Lid
Klinken	van	H.	Lid
Meulmeester		J.	Lid
Kole		M.J.	Lid
Weststrate		A.M.	Lid
Zandijk		L.	Voorzitter
Dieleman		M.	Lid
Wongergem		A.	Lid
Houmes		M.	Lid

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

In de statuten van het Cooperatief verband van Chr. scholen op g.g. regio Zuid-West (artikel 8) is opgenomen dat de leden in gelijke delen aansprakelijk zijn voor tekorten die optreden in de exploitatie.

Er is een huurovereenkomst gesloten ten behoeve van een kopieerapparaat vanaf 1 mei 2015. De totale looptijd is 60 maanden. Het leasebedrag bedraagt per kwartaal € 692 (incl. BTW).

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan van Stichting tot het verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Arnemuiden

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting tot het verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Arnemuiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting tot het verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Arnemuiden op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting tot het verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Arnemuiden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 3 juni 2020

Van Ree Accountants

Was getekend

drs. K.H. Hille RA

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE JOOS VAN LARENSCHOOL

	2019	Begroting 2019	2018
Baten			
Rijksbijdragen	750.901	721.900	659.492
Overige baten	4.572	3.500	4.825
Totaal baten	<u>755.473</u>	<u>725.400</u>	<u>664.317</u>
Lasten			
Personeelslasten	588.621	570.000	521.445
Afschrijvingen	22.119	22.000	20.301
Huisvestingslasten	51.164	59.300	78.432
Overige lasten	68.889	58.400	61.754
Totaal lasten	<u>730.793</u>	<u>709.700</u>	<u>681.932</u>
Saldo baten en lasten	24.680	15.700	17.615-
Netto resultaat	<u>24.679</u>	<u>15.700</u>	<u>17.615-</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE STICHTING

	2019	Begroting 2019	2018
Baten			
Ouderbijdragen	-		85
Collecten kerken/donaties/giften	1.752		2.735
Bijdragen overblijven	800		473
Overige baten	-		-
Totaal baten	2.553	6.200	3.292
Lasten			
Lasten overblijven	-		40
Lasten peuterspeelzaal	128		150
Afschrijvingen	2.617		2.617
Overige lasten	245		1.185
Totaal lasten	2.991	6.200	3.992
Saldo baten en lasten	438-	-	700-
Netto resultaat	438-	-	700-

In de bestuurslasten zijn de 'afschrijvingen' meegenomen. Bij de toelichting op de staat van baten en lasten zijn deze kosten niet onder de bestuurslasten maar onder afschrijvingen gerubriceerd.

In de stichtingslasten zijn de 'afschrijvingen' meegenomen. Bij de toelichting op de staat van baten en lasten zijn deze kosten niet onder de stichtingslasten maar onder afschrijvingen gerubriceerd.